

УДК 159.9

Вуль С.О.¹

Віхляєва Я.Є.²

¹ студ. гр. СН-111 НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

СІМЕЙНІ СТОСУНКИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: РІЛЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ

За час війни всі процеси та явища звичного, довоєнного життя зазнали змін та набули глибокого переосмислення. Сім'я - невід'ємна частина більшості людей, важливий соціальний інститут, який сприяє формуванню молоді особистості, надає непорушну підтримку більш зрілим її членам. На жаль, війна руйнує не лише побутовий лад українців, а й чинить значний вплив на психіку людини, провокуючи деструктивні механізми, які переважно і стають причиною непорозумінь та конфліктів.

Питання взаємовідносин між чоловіком та дружиною, батьками та дітьми є поза часом, тому актуальність теми важко переоцінити. Важливо зазначити, що предмет суперечок залишається сталим, зазнаючи незначних модифікацій в залежності від ряду обставин. В цій роботі я намагатимуся стисло оглянути причини, наслідки та значення стосунків між членами родини у воєнний час.

Війна ставить нас в досі незвідані умови. Суспільство перебуває в стані перманентної психологічної мобілізації, яка очевидно чинить суттєвий тиск на загальний емоційний фон кожного її члена. Не дивно, що характер відносин в сім'ї, також, набув іншої форми. Дослідники відзначають, що люди, незалежно від статі, стали більш агресивними. За різними оцінками кількість розлучень під час російського вторгнення в Україну збільшилася вдвічі. Безумовно, підґрунтя для такого радикального кроку варіюється, втім є декілька основних. Агресія, яка виникає під дією різноманітних чинників часто і є основним двигуном для сварки, що суттєво уповільнює потенційне примирення. Особливу увагу варто звернути на фінансову складову. Бойові дії так чи інакше втручаються в діяльність чи не кожного підприємства, в результаті чого багато з них вимушені зупинити роботу. Як наслідок - скорочення кількості робочих місць, а отже рівень безробіття зростає. Таке явище, у свою чергу, тягне за собою погіршення матеріального становища сотні тисяч сімей. Скрутне положення, бездіяльність або, навпаки, надмірна зайнятість одного з членів родини часом категорично не прийнятне для іншого партнера, що змушує розірвати стосунки.

Відстань – безперечно непросте випробування для родини чи сімейної пари з багатьох причин. З упевненістю можна сказати, що кількість проведених років разом, рівень довіри та ще ряд подібних чинників має вагомий роль в контексті даного питання. Втім, як показує практика, навіть ті стосунки, що з суспільної точки зору вважалися цілком міцними, стикаються з суттєвими труднощами.

Погіршення психологічного клімату в родині значно ускладнює життя під час війни. Перебуваючи в стані постійної напруги під впливом як зовнішніх, так і внутрішніх факторів, людина відсторонюється від інших, стає більш дратівливою, штучно знижує рівень продуктивності та активності. В окремих випадках, схиляється до алкоголізму чи суїцидальних думок. Індивідуальність сприйняття та вибору умовної компенсації розширює коло потенційних наслідків від нестабільної атмосфери в родині.

Враховуючи психологічну природу конфлікту можна стверджувати, що їх значну частину можна було попередити. Діалог, без перебільшення, універсальний спосіб вирішення будь-якого питання. Важливо спокійно, чітко та щиро висловити власне бачення ситуації та з повагою поставитися до точки зору партнера. Усвідомлення значення союзу є надважливим на етапі примирення. Збереження сімейних стосунків потребує зусиль, разом з тим є надійною зброєю в боротьбі з перепонами сучасного світу.